

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی -

عطف به نامه شماره ۲۹۲۲ - ق مورخ ۱۳۷۸/۱/۲۵:

طرح آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب جلسه مورخ هجدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و هشت مجلس شورای اسلامی در جلسات شورای نگهبان مطرح شد که نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

۱- اطلاق ذیل ماده ۵ آیین نامه از این جهت که رعایت قیود مذکور در اصل ۳۲ قانون اساسی را لازم ندانسته خلاف اصل مذکور شناخته شد.

۲- مفهوم ماده ۷ که به غیر از مقامات مقرر در قانون اساسی به مقامات دیگری ولو بدون اجازه حق ورود به مجلس را می دهد خلاف اصل ۷۰ قانون اساسی است و چون نافی حق حضور رئیس قوه قضائیه در مراسم تحلیف رئیس جمهور می باشد خلاف اصل ۱۲۱ قانون اساسی شناخته شد.

۳- ماده ۲۱ از این جهت که اختیارات رئیس مجلس شورای اسلامی را منحصر به موارد مذکور نموده و حال آنکه در قانون اساسی اختیارات و وظایف دیگری برای ایشان پیش بینی شده خلاف اصل ۸۵ و ۱۳۸ قانون اساسی است.

۴- بند ۲ ماده ۲۳ از این نظر که بودجه باید از طریق دولت تهیه شود، مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.

۵- در تبصره ماده ۳۹ ذکر ماده ۳۱ و ماده ۳۸ که ارتباطی به کمیسیونهای تخصصی ندارد مبنی بر اشتباه است باید اصلاح شود پس از اصلاح اظهار نظر خواهد شد.

۶- در بند ۴ تبصره ماده ۳۹ کلمه لایحه مبهم است، علاوه بر آن ظاهر این بند نافی حقی است که اصل ۵۵ قانون اساسی برای دیوان محاسبات مقرر کرده فلذا باید رفع ابهام گردد.

۷- بند ۷ ماده ۶۱ عموم دارد باید به امور اداری و مالی و خدماتی مجلس تخصیص داده شود.

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی
قانون اساسی

بیت‌الله

شماره ۷۸۷، ۲۱، ۴۵۵۱

تاریخ ۷۸۷، ۲، ۸

پیوست

۸- ذیل ماده ۶۲ که دولت را موظف کرده است عین بودجه پیشنهادی مجلس را در لایحه بودجه درج نماید، خلاف اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته گردید.

۹- ماده ۶۳ که باز دیاد هزینه عمومی می انجامد و طریق جبران آن نیز معلوم نشده خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی است.

۱۰- ماده ۶۴ که غیر از وزراء مقامات دیگری را نیز مکلف به حضور در مجلس نموده خلاف اصل ۷۰ قانون اساسی است و دعوت رئیس جمهور به نحویکه در ذیل ماده آمده خلاف اصل مذکور می باشد.

۱۱- در ماده ۶۵ اطلاق فوریت مذکور در این ماده چون شامل یک فوریتی و دو فوریتی به معنایی که در مواد ۱۵۹ و ۱۶۰ و ۱۶۵ آیین نامه آمده نیز می شود، با توجه به تفسیر شماره ۱۲۵۸ مورخ ۶۸/۸/۱۵ شورای نگهبان از مفهوم فوریت مذکور در اصل ۹۷ قانون اساسی الزام شورای نگهبان به حضور در مجلس در غیر موارد سه فوریت خلاف این اصل می باشد.

۱۲- اطلاق ماده ۶۶ نسبت به غیر از مواردی که مطلب جدیدی بعد از رسیدگی شورا حادث شده یا سند جدیدی بدست آمده باشد خلاف اصل ۹۹ قانون اساسی است.

۱۳- ذکر کلمه «رفتارها» در تبصره یک ماده ۷۶ خلاف اصول ۸۴ و ۸۶ قانون اساسی است.

۱۴- در تبصره ۲ ماده ۷۶ اصل مفاد تبصره صحیح است لکن تبصره قرار دادن آن موهم اینستکه ایفای وظایف نمایندگی مذکور در اصل ۸۶ تجویز نسبت ناروا دادن و هتک حرمت اشخاص و ارتکاب اعمال مجرمانه را می کند، خلاف اصل مزبور و علاوه بر آن خلاف شرع نیز می باید جهت رفع توهم بصورت ماده مستقلی آورده شود.

اضافه بر این تبصره مذکور موهم عدم قابلیت توقیف و تعقیب افترا زننده است، لازم است بصورت صحیحی اصلاح گردد.

۱۵- اشکال مذکور در تبصره ۲ ماده ۷۶ در ماده ۷۷ نیز وجود دارد لازم است این ماده نیز اصلاح شود.

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی
قانون اساسی

بسم تعالی

شماره ۷۸، ۲۱، ۴۱، ۵

تاریخ ۷۸، ۲، ۸

پیوست

- ۱۶- اشکال مذکور در ماده ۲۳ در ماده ۸۲ نیز وجود دارد.
- ۱۷- تقیید عدم کفایت به سیاسی در شق ۲ بند ب ماده ۱۲۰ خلاف اطلاق بند ۲ اصل ۸۹ قانون اساسی است و بند ۳ ماده ۱۲۵ چون موهم تقیید عدم کفایت به سیاسی می باشد لازم است کلمه سیاسی حذف شود.
- ۱۸- عموم ماده ۱۳۵ که شامل لوایح قضایی نیز می شود؛ خلاف بند ۲ اصل ۱۵۸ قانون اساسی شناخته شد پس از رفع این اشکال کلید مواردیکه مربوط به تعیین وضعیت لوایح قضایی می شود نیز باید بنحو مناسب اصلاح شود.
- ۱۹- عموم ماده ۱۳۷ نسبت به لوایح قضایی خلاف بند ۲ اصل ۱۵۸ قانون اساسی است.
- ۲۰- ماده ۱۸۴ از جهت الزام شورای نگهبان به اعلام مخالفت ظرف ده روز به مجلس شورای اسلامی با توجه به اینکه اصل ۹۴ مدت ده روز را برای بررسی قرار داده خلاف اصل مذکور شناخته شد.
- ۲۱- در ماده ۱۸۵ لفظ دلیل مبهم است در صورت تبدیل به علت ابهام رفع می گردد.
- ۲۲- نظر باینکه اطلاق تبصره ۲ ماده ۱۸۶ شامل موارد جدید قانون اساسی قبل از انقضاء مهلت مقرر در قانون اساسی می شود خلاف اصول ۹۴ و ۹۵ است و نیز چون شامل اظهار نظر جدید در موارد فقهی هم می گردد؛ خلاف اصل ۴ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۳- در ماده ۱۸۷ عبارت «تنها در مورد اختلاف» خلاف آیین نامه مجمع تشخیص مصلحت نظام که به تأیید مقام معظم رهبری رسیده می باشد و خلاف اطلاق ذیل اصل ۱۱۲ قانون اساسی است.
- ۲۴- ماده ۱۸۷ از این نظر که در صورت عدم توافق و یا عدم تأمین مجدد نظر شورای نگهبان، رئیس مجلس مصوبه را به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال می دارد خلاف اصل ۱۱۲ قانون اساسی است و باید مطابق این اصل در صورتیکه در نهایت مجلس رای

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی
سازمان

بیت‌الله

شماره ۷۸، ۲، ۴

تاریخ ۷۸، ۲، ۸

پیوست

- دهد که با در نظر گرفتن مصلحت نظام نظر شورای نگهبان را تامین نمی کند مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام فرستاده شود.
- ۲۵- اطلاق ماده ۱۹۲ و تبصره از آن جهت که شامل تذکر به دستگاههایی که زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری هستند و یا دستگاههایی که نمایندگان حق سوال از آنان را ندارند نیز می شود خلاف اصل ۵۷ قانون اساسی است .
- ۲۶- در ماده ۱۹۲ الزام وزیر و رئیس جمهور به جواب دادن به تذکر نمایندگان خلاف اصل ۵۷ قانون اساسی است .
- ۲۷- در ماده ۱۹۶ تقیید وظائف رئیس جمهور به خاص چون ظهور در حصر دارد خلاف اطلاق اصل ۸۸ قانون اساسی است .
- ۲۸- در ماده ۱۹۷ اطلاق الزام رئیس جمهور بحضور در مجلس ظرف یکماه نسبت به موردیکه عذر موجه داشته باشد خلاف اصل ۸۸ قانون اساسی است .
- ۲۹- عموم امور مذکور در ماده ۱۹۸ چون شامل دستگاههایی که زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری هستند و یا خبرگان رهبری و شورای نگهبان نیز می شود با توجه به تفسیر معموله توسط شورای نگهبان خلاف اصل ۷۶ قانون اساسی است .
- ۳۰- ماده ۲۰۱ که مجرد اطلاع مقام معظم رهبری را کافی دانسته خلاف اصل ۵۷ قانون اساسی است .
- ۳۱- در بند یک ماده ۲۱۳ عبارت مبهم است با آوردن عین عبارت اصل ۸۰ رفع ابهام خواهد شد و در بند ۲ اطلاق استخدام کارشناسان خارجی که شامل غیر موارد ضرورت هم می شود خلاف اصل ۸۲ قانون اساسی است و در بند ۳ چون استناد به اصل ۸۳ قانون اساسی شده باید این بند همانند اصل مذکور اصلاح گردد . بند ۴ نیز چون مستند به اصل ۱۳۹ می باشد باید مطابق اصل مزبور اصلاح شود .
- ۳۲- ماده ۲۳۴ اشکال عبارتی دارد . پس از اصلاح اظهار نظر خواهد شد .

- تذکر ۱- تبصره ماده ۲۰ تکرار بخشی از متن ماده است .
- تذکر ۲- با توجه به اینکه طبق اصل ۸۵ مجلس شورای اسلامی می تواند تصویب دائمی اساسنامه سازمانها ، شرکتهای و موسسات دولتی یا وابسته به دولت را به کمیسیونهای ذیربط واگذار کند شایسته است در ماده ۳۳ این مورد نیز ذکر شود.
- تذکر ۳- ماده ۵۳ اشکال عبارتی دارد در عبارت ﴿ داده می شود ﴾ کلمه ﴿ می ﴾ اضافه است .
- تذکر ۴- تذکر داده می شود در ماده ۷۶ عبارت ﴿ و یا از حقوق اجتماعی محروم نمود ﴾ توسعه اصل ۸۶ قانون اساسی می باشد.
- چنانچه نظر مجلس محترم بر بقاء این عبارت باشد بهتر است بطور مستقل گنجانده شود.
- تذکر ۵- طبق اصل ۹۰ قانون اساسی گزارش نهایی کمیسیون اصل ۹۰ در صورتی باید با اطلاع عموم برسد که مربوط بعموم باشد در سایر موارد الزامی وجود ندارد . شایسته است در ماده ۱۱۶ باین امر توجه شود.
- تذکر ۶- شایسته است در ماده ۱۲۰ با توجه به اصول ۶۸ و ۶۹ و ۷۸ قانون اساسی کلمه ﴿ مهم ﴾ به کلمه ﴿ زیر ﴾ تبدیل گردد.
- تذکر ۷- در ماده ۱۳۲ کلمه ﴿ اگر ﴾ اضافه است .
- تذکر ۸- مواردی که در عنوان میحث دوم آمده ارتباطی به اصل ۸۷ ندارد باید به اصل ۸۸ اصلاح شود.
- تذکر ۹- با توجه به اینکه اصل ۷۸ هرگونه تغییر در خطوط مرزی را ممنوع دانسته و تنها اصلاحات جزئی را با رعایت شرایط مذکور در آن اصل اجازه داده است مقتضی است عنوان تغییر خطوط مرزی و ترتیب مواد ۲۰۸ و ۲۰۹ و ۲۱۰ و متن آنها بترتیب مذکور در اصل اصلاح شود.
- تذکر ۱۰- لازم به یادآوری است در ماده ۱۶۸ پس از عبارت ﴿ اساسنامه دائمی سازمانهای دولتی ﴾ ذکر عبارت ﴿ شرکتهای ، موسسات دولتی یا وابسته به دولت ﴾ ضروری می باشد.

- تذکر ۱۱- در ماده ۲۱۱ باید کلمه ﴿ آنکه ﴾ بصورت ﴿ آن ، که ﴾ نوشته شود.
- تذکر ۱۲- سطر آخر ماده ۲۱۴ که ماموریت این کمیسیون را تا تصویب نهائی قاتون برنامه توسعه دانسته با صدر ماده تعارض دارد . علاوه بر این ماده مذکور تنها مربوط به برنامه توسعه نیست بلکه با لایحه بودجه مرتبط است . بر این اساس لازم است عنوان اول تصویب برنامه توسعه قبل از ماده ۲۶۵ بیاید.
- تذکر ۱۳- در مبحث چهارم در عنوان ﴿ نظارت بر اجرای بودجه ﴾ اضافه شود.
- تذکر ۱۴- بهتر است ماده ۲۳۰ به استیضاح وزراء اختصاص یابد و مسائل مربوط به رئیس جمهور در مبحث دوم آورده شود.
- تذکر ۱۵- در ماده ۲۳۵ بعد از کلمه ﴿ رئیس ﴾ بهتراست کلمه ﴿ اخذ ﴾ اضافه شود.

دبیر شورای نگهبان

احمد جنتی

احمد